

Musiksamladets kultur i 1600- och 1700-talets England

I England på sexton- och sjuttonhundratalet samlade intellektuella på allt möjligt, från tavlor av berömda Italienska konstnärer, till antika skulpturer (importerade från Florens, Venedig och Rom), gamla mynt och medaljer, medeltida handskrifter, ovanliga böcker, exotiska växter och (uppstoppade) djur. Sådana samlarobjekt fungerade både som statusprylar (ju ovanligare, desto bättre) och som föremål för vetenskapliga undersökningar, bland annat i det nystartade kungliga sällskapet för vetenskapens främjande, the Royal Society, grundat 1662. Många samlade också på musikböcker (noter, där musiken skrivits ned med hjälp av musikalisk notation). Musikböcker hade många olika användningsområden, man kunde spela från dem, eller—i en tid där väldigt mycket skrevs för hand—som ett slags kopieringsunderlag för musikalisk repertoar. I många samlingar finns också musikböcker som inte har använts vid musikaliska framträdanden, som kopieringsunderlag, eller som inspiration för kompositörer, utan som verkar ha varit samlarobjekt från början. Trots att många forskare har intresserat sig för olika musikbäckers användningsområden, brukar musikaliska samlarobjekt avfärdas som ointressanta och icke-kreativa och har inte utforskats vidare i modern forskning. Icke desto mindre tycks samlare på sexton- och sjuttonhundratalet varit mycket noga med vilken musik de samlade på.

Liksom en souvenir kan representera sin ägares minnen av en viss resa, eller bok sin ägares kunskap på ett visst område, hävdar jag att musikalisk repertoar i en samling kan representera värden, smak och social tillhörighet. Musik har stark förmåga att väcka associationer till platser, människor, kulturella och sociala sammanhang, och kan därför få extra strakt symbolvärde. Mitt projekt undersöker vilka musikaliska repertoarer som fick samlarvärde i sexton- och sjuttonhundratalets England, hur samlare gick tillväga för att välja ut musik och inkorporera den i sina samlingar, och på vilket sätt musikaliska samlarobjekt fungerade som statusprylar för sina ägare. Kulturell smak är ett effektivt medel för social distinktion: hur användes kännedom eller ägande av viss musik för att inkludera eller exkludera människor i sociala sammanhang? På samma sätt som ett gammalt mynt eller en medeltida handskrift innehåller information om den tid de skapades i, kan ett musikstycke säga något om den tid eller plats den skrevs: på vilket sätt användes musik som kunskapsobjekt på sextonhundratalet? England är synnerligen intressant i det här avseendet, eftersom grundandet av Royal Society satte igång det experimentella och faktasamlade tillvägagångssätt som vetenskaplig forskning i grunden fortfarande tillämpar.

På senare tid har historieforskningen fokuserat mycket på hur materiella ting påverkade människors liv, och därmed också vad bevarade materiella ting kan berätta om vardagslivet förr. Eftersom musik är både likt och olik andra materiella saker (bland annat genom sin starka associativa förmåga, och dess möjlighet att spridas både som ljud och i skrift), kan en studie av musiksamlade bidra med nya perspektiv till den befintliga forskningen om konstsamlade och materiella ting i historien.